

PROF. MUDR. MILOŠ ŠTEJFA, DrSc., FESC

(*28. 5. 1929)

J. Vítovec, J. Špinar

Vážený pane profesore, milý Miloši,

„není mnoho lidí v životě, kteří by člověka opravdu významně ovlivnili...“, tak začínal jeden z oslavných článků napsaných k Tvým sedmdesátinám od Tvého následovníka a našeho kamaráda Jiřího Tomana. Věř, ovlivnil jsi nejen jej a řadu dalších svých žáků a spolupracovníků, ale především velkou měrou nás dva. A tak je dnes na nás, Tvých žácích, abychom se s úctou zastavili a vyjádřili vděčnost svému učiteli, a troufáme si říci i příteli, který nám tolik dal, a to nejen v kardiologii. Vzpomínáme na naše společné začátky na II. interní klinice, kam byla v roce 1979 přechodně přemístěna koronární jednotka z I. interní kliniky na Tebou nově vybudované oddělení jednotky intenzivní kardiologické péče, oddělení 65. A začala krásná léta společného klinického výzkumu, kde jsme započali s hemodynamickým monitorováním nemocných s akutním infarktem myokardu a jejich racionální léčbou, se sledováním nemocných s chronickým srdečním selháním, testováním nových kardiologických léků a rozvíjením Tvých představ o akutní kardiologii. Nemůžeme opomenout Tvé široké znalosti z celé oblasti interní medicíny, oboru, který dnes již těžko někdo zvládne kompletně. Ty jsi to však dokázal a opakovaně jsi nás o tom při vizitách jak na koronární jednotce, tak na oddělení intermediální péče přesvědčoval. Přestože kardiologie se stala Tvým osudem, vždy jsi viděl nemocného komplexně, nejen jako člověka s postižením srdce, a vždy jsi nám říkával: „Dříve než začneš vyvozovat důsledky ze složitých laboratorních údajů, podívej se na svého nemocného a promluv s ním.“ A samozřejmě nemůžeme zapomenout Tvé trpělivé vedení v našich medicínských začátcích ani Tvé nesmlouvavé recenze našich prací. Nikdy Ti nezapomeneme, jak jsi nás uvedl do kardiologického světa, kde se vždy hrdě hlásíme jako Tvoji žáci, protože jméno Štejfa má v československé kardiologii natrvalo značku nejvyšší kvality.

Pro mladší lékaře doplníme několik faktografických dat z Tvého životopisu:

Promoce v roce 1953 na Lékařské fakultě Masarykovy univerzity v Brně. Pak v letech 1954 až 1957 Banská Bystrica, Žiar nad Hronom, kde jsi prošel nejrůznějšími obory: interna, chirurgie, pediatrie, infektologie, praktický a závodní lékař. Poté jsi přešel na II. interní kliniku FN u sv. Anny a LF MU – nejdříve jako sekundář, pak primář, odborný asistent, docent a nakonec profesor. Mezitím pětileté intermezzo jako expert na lékařské fakultě univerzity v Oranu v Alžírsku. Od roku 1979, jak jsme již uvedli, jsi byl vedoucím JIP na II. interní klinice v Brně.

V roce 1990 jsi byl vyzván, abys převzal vedení I. interní kliniky – té, kterou v letech 1946 až 1969 vedl Tvůj otec, profesor Štejfa senior. Přinesl jsi mnoho nových nápadů, přejmenování kliniky na I. interní kardiologickou kliniku, komplexní řešení kardiologie, dobudování lůžkových i ambulantních provozů, speciálních poraden, vybudování echokardiografického a kateterizačního pracoviště, prohloubení spolupráce s Centrem kardiologické a kateterizační chirurgie. Počátky srdečních transplantací v Brně, přebudování angiologie a rozvoj invazivní a intervenční kardiologie jsou natrvalo spojeny s Tvým jménem.

Ve stručnosti hlavní oblasti Tvého medicínského zájmu: ischemická choroba srdeční (práce o angině pectoris jsou naprosto prioritní), akutní koronární syndrom, srdeční selhání, kardiologická farmakoterapie a prevence. Publikoval jsi přes 200 článků in extenso, 25 monografií a skript, z nichž dvě vydání Anginy pectoris v Avicenu a tři vydání přehledné a ori-

ginálně uspořádané Kardiologie v Gradě byly neocenitelným pomocníkem v přípravě na atestace jak z vnitřního lékařství, tak z kardiologie. Počet vyzvaných přednášek jak na domácích, tak zahraničních sjezdech ani nelze přesně vyčíslit. Když jsme si orientačně zjišťovali počet citací v PubMed, vyšlo nám číslo kolem 106; k tomu pět obhájených grantů. Oceněním Tvé nejen kardiologické práce je také 12 prestižních cen domácích i zahraničních fakult, odborných společností i státu.

Jako první prezident ČLK jsi „na zelené louce“, bez sekretariátu a finančního zázemí, vybudoval fungující instituci. Dobře si pamatujeme na zchátralou vilu v Olomouci, ze které vzniklo reprezentační centrum ČLK, ale i na nekonečné debaty o postavení profesní komory či o dalším vzdělávání lékařů. Jednal jsi s mi-

nistry i premiéry několika českých vlád; bylo to nesmírně zajímavé porevoluční období a já (JŠ) Ti děkuji, že jsem mohl být Tvým tiskovým mluvčím a vše s Tebou prožít. Nejen za to, ale za celý svůj postoj k medicíně, nemocným i studentům a mladým lékařům jsi byl oceněn titulem Rytíř ČLK a v roce 2007 také Českou kardiologickou společností Libenského zlatou medailí. Jsi členem korespondentem Pařížské lékařské společnosti, členem klubu Asclepios (nyní ENOTT) a Fellow Evropské kardiologické společnosti. Působil jsi aktivně jako člen a funkcionář výboru Internistické společnosti a výboru Kardiologické společnosti a pracovních skupin, orgánů MZ a lékařské fakulty MU, člen atestačních komisí kardiologie a vnitřního lékařství. Jsi člen několika redakčních rad a zakladatel a šéf-redaktor tohoto kardiologického časopisu.

Vážený pane profesore, milý Miloši, oba jsme vděčni osudu, že jsme Tě potkali a Tvou zásluhou odbornou i lidskou se stali přednosty dvou kardiologických klinik na brněnské lékařské fakultě, že jsme mohli čerpat z Tvých nepřehledných moudrostí, které jsi nám předával jak v práci, tak i na mnohých společných cestách, kde jsi byl tím nejtolerantnějším a nejpohodovějším společníkem. Proto Tvé nynější jubileum budiž jen malým zastavením a moc Ti přejeme jak hodně sil pro další odbornou pomoc mladším kolegům, tak entuziastický elán a nekonečnou objevování nových poznatků a hlavně krás tohoto světa.

Ad multos annos
Tvoji vděční žáci
Jiří Vítovec a Jindřich Špinar